

## II

(Tiedonannot)

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN, ELINTEN, TOIMISTOJEN JA  
VIRASTOJEN TIEDONANNOT

## EUROOPAN KOMISSIO

## KOMISSIION TIEDONANTO

**Komission ohjeasiakirja ympäristövaikutusten arvioinnista annetun direktiivin (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/92/EU, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2014/52/EU) 2 artiklan 3 kohdan mukaisesti tehtävien ympäristövaikutusten arviointien sujuvoittamisesta**

(2016/C 273/01)

## 1. Johdanto

Muutetulla ympäristövaikutusten arviointia koskevalla direktiivillä (YVA-direktiivi) <sup>(1)</sup> pyritään parantamaan ympäristönsuojelua sisällyttämällä ympäristönäkökohdat päätöksentekoprosessiin, kun hyväksytään julkisia ja yksityisiä hankkeita, joiden mahdolliset vaikutukset ympäristöön on arvioitava.

Ympäristövaikutusten arviointi (YVA) lisää myös liiketoiminnan varmuutta, mistä on hyötyä julkisille ja yksityisille investoinneille. Tämä vastaa paremman sääntelyn periaatteita. EU:n lainsäädännön perusteella voidaan joskus tarvita useita ympäristöarviointeja yhdestä yksittäisestä hankkeesta. Kunkin arvioinnin tarkoituksena on maksimoida ympäristönsuojelu tietyiltä osin. Kuitenkin yhtä yksittäistä hanketta koskevat monet lakisääteiset vaatimukset ja samanaikaiset arvioinnit voivat aiheuttaa viiveitä, ristiriitaisuuksia ja hallinnollista epävarmuutta. Lisäksi hallinto- ja täytäntöönpanokustannukset voivat kohota, ja tiettyyn hankkeeseen liittyvien arviointien ja kuulemisten välillä voi olla ristiriitaisuuksia.

Tässä tiedonannossa annetaan ohjeita YVA-menettelyn sujuvoittamisesta. Siinä keskitytään tiettyihin YVA-menettelyn vaiheisiin ja tunnistetaan tapoja, joilla voidaan sujuvoittaa eri ympäristöarviointeja yhteisten ja/tai yhteen sovitettujen menettelyjen yhteydessä (katso luku 4). Tämä tiedonanto ei ole sitova eikä sillä ole merkitystä sille, vaaditaanko jäsenvaltioita valitsemaan joko yhteen sovitettu menettely tai yhteinen menettely vai yhdistämään ne. Lisäksi on huomattava, että Euroopan unionin tuomioistuimella on yksinomainen toimivalta tulkita lopullisesti unionin oikeutta.

<sup>(1)</sup> Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/92/EU, annettu 13 päivänä joulukuuta 2011, tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista (EUVL L 26, 28.1.2012, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 16 päivänä huhtikuuta 2014 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2014/52/EU (EUVL L 124, 25.4.2014, s. 1). Direktiivi 2011/92/EU on kodifikaatio tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista 27 päivänä kesäkuuta 1985 annetusta neuvoston direktiivistä 85/337/ETY, jota on muutettu direktiivillä 1997/11/EY, direktiivillä 2003/35/EY ja direktiivillä 2009/31/EY.

## 2. YVA-direktiivin 2 artiklan 3 kohdan mukaiset yhteen sovitetut ja yhteiset menettelyt (sellaisena kuin kyseinen kohta on muutettuna)

YVA-direktiivissä<sup>(1)</sup> säädetään kahdesta menettelystä, joilla yhdenmukaistetaan ympäristöarviointeja, kun kyseessä ovat hankkeet, joihin sovelletaan YVA-direktiiviä ja muita sovellettavan EU:n lainsäädännön mukaisia ympäristöarviointeja. Ne ovat:

- i) yhteinen menettely ja
- ii) yhteen sovitettu menettely.

Hankkeeseen tai hanketyyppiin voidaan soveltaa joko yhtä näistä menettelyistä tai molempia yhdessä. Soveltamalla hankkeeseen yhteistä tai yhteen sovitettua menettelyä vältetään päällekkäisyyksiä ja ylimääräistä työtä, hyödynnetään maksimaalisesti synergiaa ja minimoidaan lupien myöntämiseen tarvittava aika eli sujuvoitetaan prosessia. Jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön yhteen sovitettuja ja/tai yhteisiä menettelyjä, jotka täyttävät kyseisten direktiivien vaatimukset, kun otetaan huomioon menettelyjen edellyttävät erityiset järjestelyt.

Yhteisessä menettelyssä jäsenvaltiot järjestävät yhden arvioinnin tietyn hankkeen ympäristövaikutuksista. Tämä ei vaikuta muun EU:n lainsäädännön säännöksiin, joiden sisältö voi olla erilainen<sup>(2)</sup>. YVA-direktiivin mukaisesti tehtävä yksittäinen arviointi korvaa tietystä hankkeesta tehtävät eri arvoinnit. Yksittäisellä arvioinnilla varmistetaan, että hanke noudattaa sovellettavaa EU:n lainsäädäntöä.

Yhteen sovitetussa menettelyssä jäsenvaltiot nimeävät viranomaisen, joka sovittaa yhteen tietyn hankkeen ympäristövaikutusten arvoinnit. Tämä ei vaikuta muun EU:n lainsäädännön säännöksiin, joiden sisältö voi olla erilainen. Nimeämällä yksi yhteysviranomainen, joka on vastuussa kaikista ympäristöarvioinneista, voidaan parantaa selkeyttä ja tehokkuutta sekä hankkeiden toteuttajien että hallinnon kannalta ja antaa ohjeistusta koko menettelyn ajan. Nimetyllä hallintoelimellä on keskeinen rooli yhteen sovittamisessa, ja se varmistaa, että ympäristöarvioinnit sujuvat moitteettomasti.

Jäsenvaltiot voivat valita erilaisia lähestymistapoja kunkin menettelyn soveltamiseksi. Jotkin ovat jo ottaneet käyttöön yhteen sovitettuja ja/tai yhteisiä menettelyitä YVA-direktiivin 2 artiklan 3 kohdan mukaisesti<sup>(3)</sup>. Jäsenvaltion velvollisuutena on varmistaa 2 artiklan 3 kohdan saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä ja sen täytäntöönpano tekemällä tiettyjä muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön.

Jos jokin jäsenvaltio valitsee yhteisen menettelyn, olisi syytä mahdollistaa yhden yksittäisen arvioinnin tekeminen tietyn hankkeen ympäristövaikutuksista. Jos jäsenvaltio valitsee yhteen sovitetun menettelyn, on syytä nimetä viranomainen, joka koordinoi yksittäisiä arviointeja.

Se, missä määrin kansallista lainsäädäntöä, jolla direktiivi pannaan täytäntöön, on muutettava, riippuu myös siitä, ovat jäsenvaltiot sisällyttäneet ympäristövaikutusten arvoinnit lupapäätöksentekoon, muihin menettelyihin tai menettelyihin, jotka on luotu YVA-direktiivin tavoitteiden noudattamiseksi (YVA-direktiivin 2 artiklan 2 kohta).

<sup>(1)</sup> Muutetun YVA-direktiivin 2 artiklan 3 kohta:

”3. Jos on kyse hankkeista, joissa velvoite tehdä ympäristövaikutusten arviointeja johtuu samanaikaisesti sekä tästä direktiivistä että neuvoston direktiivistä 92/43/ETY ja/tai Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä 2009/147/EY, jäsenvaltioiden on tapauksen mukaan varmistettava, että käyttöön otetaan yhteen sovitettuja ja/tai yhteisiä menettelyitä, jotka täyttävät kyseisessä unionin lainsäädännössä säädetyt vaatimukset.

Jos on kyse hankkeista, joissa velvoite tehdä ympäristövaikutusten arviointeja johtuu samanaikaisesti sekä tästä direktiivistä että muusta unionin lainsäädännöstä kuin ensimmäisessä alakohdassa luetelluista direktiiveistä, jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön yhteen sovitettuja ja/tai yhteisiä menettelyitä.

Ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa tarkoitettua yhteen sovitetussa menettelyssä jäsenvaltioiden on pyrittävä sovittamaan yhteen tietyn hankkeen ympäristövaikutusta koskevat yksittäiset arvoinnit, joita asiaa koskeva unionin lainsäädäntö edellyttää, nimeämällä viranomainen tähän tarkoitukseen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta sellaisten vastakkaisten säännösten soveltamista, jotka sisältyvät unionin muuhun asiaa koskevaan lainsäädäntöön.

Ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa tarkoitettua yhteisessä menettelyssä jäsenvaltioiden on pyrittävä siihen, että tietyn hankkeen ympäristövaikutuksesta tehdään yksi arviointi, jota asiaa koskeva unionin lainsäädäntö edellyttää, sanotun kuitenkaan rajoittamatta sellaisten vastakkaisten säännösten soveltamista, jotka sisältyvät unionin muuhun asiaa koskevaan lainsäädäntöön.

Komissio antaa ohjeita niistä hankkeista, joille on tehtävä arviointi samanaikaisesti sekä tämän direktiivin että direktiivien 92/43/ETY, 2000/60/EY, 2009/147/EY tai 2010/75/EU nojalla, koskevien yhteen sovitettujen tai yhteisten menettelyiden käyttöön ottamisesta.”

<sup>(2)</sup> YVA-direktiivin 2 artiklan 3 kohdan 4 alakohdassa, sellaisena kuin se on muutettuna, säädetään, että siinä tarkoitettua yhteistä menettelyä sovelletaan ”sanotun kuitenkaan rajoittamatta sellaisten vastakkaisten säännösten soveltamista, jotka sisältyvät unionin muuhun asiaa koskevaan lainsäädäntöön”.

<sup>(3)</sup> Esimerkiksi 3. maaliskuuta 1997 annetussa neuvoston direktiivissä 97/11/EY, jolla muutetaan neuvoston direktiiviä 85/337/ETY (YVA-direktiivi), otettiin käyttöön seuraava vaihtoehto: ”Jäsenvaltiot voivat huolehtia siitä, että yhdellä menettelyllä täytetään tämän direktiivin ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemisen ja vähentämisen yhtenäistämiseksi 24 päivänä syyskuuta 1996 annetun neuvoston direktiivin 96/61/EY vaatimukset.” (2 a artikla).

Komissiolle annettiin valtuudet antaa ohjeita yhteen sovitetuista ja/tai yhteisistä menettelyistä hankkeille, jotka samaan aikaan edellyttävät arviointia YVA-direktiivin ja direktiivien 92/43/ETY (luontotyyppidirektiivi) <sup>(1)</sup>, 2000/60/EY (vesipolitiikan puitedirektiivi), 2009/147/EY (lintudirektiivi) <sup>(2)</sup> tai 2010/75/EU (teollisuuspäästödirektiivi) perusteella. Komissio katsoo, että tällainen ohjeistus vastaa myös direktiivin 2014/52/EU <sup>(3)</sup> johdanto-osan 37 kohdan tavoitteita, jotka jäsenvaltioiden olisi otettava huomioon pantaessa täytäntöön YVA-direktiiviä, sellaisena kuin se on muutettuna.

Vaikka sujuvoittaminen on pakollista "tapauksen mukaan", kun kyseessä ovat YVA ja luontotyyppidirektiivin <sup>(4)</sup> mukainen "asianmukainen arviointi" ja/tai lintudirektiivin mukainen arviointi, on yksittäisten jäsenvaltioiden asia päättää, sovelletaanko sitä YVA-direktiiviin ja vesipolitiikan puitedirektiiviin tai teollisuuspäästödirektiiviin.

### 3. Sujuvoitettujen menettelyiden suunnittelu

Sujuvoittamisen tavoitteena on luoda arviointiin joustava, kattava lähestymistapa, joka voidaan räätälöidä kunkin hankkeen mukaan vaarantamatta ympäristötavoitteita ja yksittäisiä arviointeja. Sujuvoittamiseen perustuva lähestymistapa auttaa hankkeen toteuttajaa harkitsemaan sovellettavia arviointeja, mukana olevia viranomaisia ja kuulemisprosesseja. Tämä auttaa välttämään arviointien päällekkäisyyttä ja viiveitä.

Riippumatta siitä, noudatetaanko yhteisiä vai yhteen sovitettuja menettelyjä vai näiden yhdistelmää, ympäristöarviointien laajuus on rajattava varhaisessa vaiheessa. Tämä auttaa tunnistamaan ympäristötekijät, joihin hankkeilla todennäköisesti on merkittäviä vaikutuksia. Tehokkuuden näkökulmasta sillä, että suunnitellaan, millaisia sujuvoitetut yhteen sovitettut ja/tai yhteiset menettelyt ovat, luodaan varmuutta ja sääntelyvakautta. Tällaisen lähestymistavan ansiosta on helpompaa laatia ympäristökertomuksia ja toimittaa tietoja, joita edellytetään eri direktiivien perusteella.

Kun sovelletaan yhteistä menettelyä, komissio rohkaisee jäsenvaltioita valitsemaan yhden yhdistetyn ympäristökertomuksen, joka kattaa kaikista tehdyistä arvioinneista saadut tiedot. Jotta varmistetaan järjestelmällinen arviointimenettely ja kaikkien kyseessä olevien direktiivien noudattaminen, on suotavaa arvioida kaikki hankkeen relevantit osat heti alusta alkaen. Kun kyseessä on yhteen sovitettu menettely, nimetty viranomainen hallinnoi eri arviointeja. Toisaalta yhteinen arviointi tarkoittaa, että ympäristövaikutuksista tehdään vain yksi arviointi.

#### 3.1 Ympäristövaikutusten arviointi (YVA) ja asianmukainen arviointi (AA)

YVA-direktiivin mukaan jos on kyse hankkeista, joissa velvoite tehdä ympäristövaikutusten arviointeja johtuu samanlaisesta sekä YVA-direktiivistä että luontotyyppidirektiivistä, erityisesti luontotyyppidirektiivin 6 artiklan 3 ja 4 kohdasta (asianmukainen arviointi) ja/tai lintudirektiivistä, jäsenvaltioiden on tapauksen mukaan varmistettava, että käyttöön otetaan yhteen sovitettuja ja/tai yhteisiä menettelyitä, jotka täyttävät kyseisissä direktiiveissä säädetyt vaatimukset.

YVA-direktiivin 2 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa, sellaisena kuin se on muutettuna, ilmaisu "on varmistettava" tarkoittaa sitä, että olemassa on velvoite järjestää menettelyt. Sen sijaan toisessa alakohdassa käytetään ilmaisua "voivat ottaa käyttöön", mikä osoittaa valinnan mahdollisuuden. Ilmaisua "tapauksen mukaan" viittaa siihen, onko kyseisillä kahdella menettelyllä merkitystä käsillä olevassa tilanteessa. Toisin sanoen mikäli kyseessä oleva hanke edellyttää arviointeja YVA-direktiivin ja luontotyyppidirektiivin perusteella, järjestetään yhteen sovitettu tai yhteinen menettely, paitsi mikäli sillä ei ole merkitystä kyseessä olevalle hankkeelle. Sen määrittäminen, onko menettelyllä merkitystä vai ei, kuuluu kyseiselle jäsenvaltiolle.

<sup>(1)</sup> Tässä ohjeasiakirjassa kiinnitetään luontotyyppidirektiivin 6 artiklan 3 ja 4 kohdan mukaisesti erityistä huomiota siihen, että arvioidaan asianmukaisesti vaikutukset, jotka kohdistuvat Natura 2000 -alueisiin eli luontotyyppidirektiivin mukaisiin yhteisön tärkeinä pitämiin alueisiin ja erityisten suojelutoimien alueisiin sekä lintudirektiivin mukaisiin erityisiin suojelualueisiin. Asianmukaisen arvioinnin lisäksi arviointimenettelyt voivat olla tarpeen luontotyyppidirektiivin 12 ja 16 artiklan ja lintudirektiivin 5 ja 9 artiklan perusteella.

<sup>(2)</sup> Luontotyyppidirektiivin 7 artiklan mukaan lintudirektiivin mukaisesti luokiteltuihin erityisiin suojelualueisiin sovelletaan myös asianmukaisia luontotyyppidirektiivin 6 artiklaan sisältyviä arviointia koskevia säännöksiä.

<sup>(3)</sup> "37) Jotta voidaan parantaa arviointien tehokkuutta, vähentää hallinnollista rasitetta ja lisätä taloudellista tehokkuutta, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että kun velvollisuus tehdä ympäristöasioihin liittyviä arviointeja johtuu yhtäaikaaisesti sekä tästä direktiivistä että direktiivistä 92/43/ETY ja/tai direktiivistä 2009/147/EY, otetaan tapauksen mukaan käyttöön yhteen sovitettuja ja/tai yhteisiä menettelyjä, jotka täyttävät näissä direktiiveissä asetetut vaatimukset, niiden organisatoriset erityisominaisuudet huomioon ottaen. Kun velvollisuus tehdä ympäristöasioihin liittyviä arviointeja johtuu yhtäaikaaisesti sekä tästä direktiivistä että unionin muusta lainsäädännöstä, kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä 2000/60/EY, direktiivistä 2001/42/EY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä 2008/98/EY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä 2010/75/EU tai direktiivistä 2012/18/EU, jäsenvaltioiden olisi voitava ottaa käyttöön yhteen sovitettuja ja/tai yhteisiä menettelyjä, jotka täyttävät asiaa koskevan unionin lainsäädännön vaatimukset. Olettaessa käyttöön yhteen sovitettuja tai yhteisiä menettelyjä jäsenvaltioiden olisi nimettävä vastaavien velvoitteiden toteuttamisesta vastaava viranomainen. Jäsenvaltioiden olisi voitava institutionaaliset rakenteet huomioon ottaen nimetä useampi kuin yksi viranomainen, mikäli ne katsovat sen tarpeelliseksi."

<sup>(4)</sup> YVA-direktiivin 2 artiklan 3 kohdan ensimmäinen alakohta.

### 3.2 YVA ja muu EU:n lainsäädäntö

Joissakin hankkeissa velvoite tehdä ympäristövaikutusten arviointeja johtuu sekä YVA-direktiivistä että muusta EU:n lainsäädännöstä kuin luontotyyppidirektiivistä (esim. vesipolitiikan puitedirektiivistä tai teollisuuspäästädirektiivistä). Näissä tapauksissa jäsenvaltiot voivat soveltaa yhteen sovitettua menettelyä, yhteistä menettelyä tai näiden kahden yhdistelmää. Jäsenvaltion ei välttämättä tarvitse sujuvoittaa ympäristövaikutusten arviointeja näissä olosuhteissa.

Esimerkiksi tietyt YVA-direktiivissä luetellut hankkeet voivat vaikuttaa suojeltuihin lajeihin ja luontotyypeihin Natura 2000 -alueilla tai ne voivat aiheuttaa muutoksia vesistöissä. Hankkeisiin, joissa on mukana laitoksia ja joihin viitataan sekä YVA-direktiivissä että teollisuuspäästädirektiivissä, sovelletaan molempien direktiivien vaatimuksia. Arviointimenetelyt olisi mahdollisuuksien mukaan tehtävä käyttäen yhteistä menettelyä. Tämä tehostaisi tietojen keräämistä, julkista kuulemistä ja itse arviointiprosessia.

## 4. Ympäristöarviointien sujuvoittaminen: parhaat käytännöt

### 4.1 Ympäristövaikutusten arviointiselostuksen laatiminen

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksen sisältö vaihtelee todennäköisesti eri tapauksissa riippuen hankkeen erityisistä ominaisuuksista ja ympäristötekijöistä, joihin vaikutukset kohdistuvat. Tietojen, jotka hankkeen toteuttaja sisällyttää ympäristövaikutusten arviointiselostukseen, olisi vastattava YVA-direktiivin<sup>(1)</sup> liitettä IV. Muiden EU:n tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti tehtyjen arviointien tiedot ja tulokset voitaisiin tapauksen mukaan ottaa huomioon arviointien päällekkäisyyden välttämiseksi. Lainsäädäntöön, jolla on merkitystä, kuuluu luontotyyppidirektiivin, vesipolitiikan puitedirektiivin tai teollisuuspäästädirektiivin mukainen ”asianmukainen arviointi”.

Kun kuitenkin otetaan huomioon erot ympäristövaikutusten arvioinnin ja asianmukaisen arvioinnin soveltamisalan välillä, asianmukaisen arvioinnin kannalta merkityksellisten tietojen ja päätelmien on oltava helposti tunnistettavissa ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa. YVA-menettelyn aikana kerätyillä tiedoilla ei voida korvata asianmukaisen arvioinnin tietojä, koska kumpikaan menettely ei korvaa toista.

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa toimitettavien ympäristötietojen laajuuden ja tarkkuuden määrittäminen (arvioinnin rajausta eli ”scoping”) on siis vapaaehtoista. Toimivaltaisen viranomaisen on annettava hankkeen toteuttajan pyynnöstä lausunto, jossa määritetään niiden tietojen laajuus ja tarkkuus, jotka hankkeen toteuttajan on sisällytettävä ympäristövaikutusten arviointiselostukseen. Erityisesti on otettava huomioon hankkeen erityiset ominaisuudet, mukaan lukien hankkeen sijainti, tekniset valmiudet ja todennäköiset vaikutukset ympäristöön<sup>(2)</sup>.

Arvioinnin rajausta voi olla hyödyllistä tapauksissa, joissa asiaa koskevissa direktiiveissä edellytetyt yhteiset ja yhteen sovitettut menetetyt voitaisiin toteuttaa eri yhdistelminä. Ympäristövaikutusten arviointi ja asianmukainen arviointi voitaisiin toteuttaa joko yhteisenä ja yhteen sovitettuna menettelynä. Tähän voitaisiin tapauksen mukaan lisätä vesipolitiikan puitedirektiivin tai teollisuuspäästädirektiivin mukaiset arvioinnit. Vesipolitiikan puitedirektiivin tai teollisuuspäästädirektiivin mukaiset arvioinnit voitaisiin tehdä yhdessä ympäristövaikutusten arvioinnin ja asianmukaisen arvioinnin kanssa tai yhteensovitettusti niiden kanssa.

Korkeatasoisen ympäristötiedon varmistamiseksi on suotavaa tehdä arvioinnin rajauksesta pakollinen vaihe sujuvoite-  
tuissa arvioinneissa. Kohtuullisten määräaikojen asettaminen arvioinnin rajaukselle voi auttaa arviointien sujuvoittami-  
sessa. Arviointien rajausta on hyödyllistä myös hankkeen toteuttajalle, koska se varmistaa avoimuuden ja oikeusvarmuu-  
den. Varhaisessa vaiheessa ennen vaikutusten arvioinnin aloittamista toteutettu yhteensovittaminen, jossa ovat mukana  
toimivaltaiset viranomaiset, yleisö ja hankkeen toteuttaja, voi helpottaa prosessia kaiken kaikkiaan ja auttaa havaitse-  
maan mahdolliset ongelmat heti alussa.

Kun sovelletaan yhteen sovitettua menettelyä, sujuvoittaminen mahdollistaa sen, että hankkeen toteuttaja voi kerätä eri  
ympäristöarvioinneissa edellytetyt tiedot ja hallinnoida menettelyjä koordinoidusti. Parasta olisi, josta tästä huolehtisi  
tätä varten nimetty koordinaattori tai toimivaltainen elin. Tällöin olisi mahdollista sovittaa yhteen yksittäisten kertomus-  
ten laatiminen.

On suotavaa, että kansalliset viranomaiset perustavat ennen hankkeen toteuttamista kansallisia tai alueellisia tietokantoja,  
jotka sisältävät ympäristön tilan määrittävät tiedot. Esimerkiksi sähköinen järjestelmä tietojen ilmoittamista varten tai  
verkkopohjainen portaali tietojen yhteiskäyttöä varten voi yksinkertaistaa ja auttaa keskittämään resurssit, jotka ovat  
käytettävissä tietojen keräämistä ja levittämistä varten.

Mikäli ympäristövaikutusten arviointi (YVA) ja asianmukainen arviointi (AA) toteutetaan käyttäen yhteistä menettelyä  
siten, että sitä täydennetään yhteen sovitettua menettelyllä muita tarvittavia arviointeja varten, yhteiset ja yhteen sovi-  
tettut menetetyt olisi yhdistettävä. Arvioinnin rajauksesta ja hankkeen luonteesta riippuen paras ratkaisu olisi laatia yksi  
kattava ympäristökertomus.

<sup>(1)</sup> YVA-direktiivin 5 artikla, sellaisena kuin se on muutettuna.

<sup>(2)</sup> YVA-direktiivin 5 artiklan 2 kohta, sellaisena kuin se on muutettuna.

**OHJEET YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUKSEN LAATIMISESTA**

- Hankkeiden toteuttajien olisi aloitettava tietojen kerääminen mahdollisimman varhaisessa hankkeen valmisteluvaiheessa toimivaltaisten viranomaisten ohjeistuksen perusteella.
- Arvioinnin rajaaminen (scoping) on hyvä käytäntö kaikissa menettelyissä – sekä yhteen sovitettussa, yhteisessä että yhdistetyssä menettelyssä. Sen ansiosta on helpompi määrittää yleisen ympäristöselostuksen laajuus ja sisältö ja varmistaa, että eri ympäristöarviointien perusteella toimitettavat tiedot ovat johdonmukaisia.
- Jos jäsenvaltio valitsee yhteisen menettelyn, ympäristöselostus olisi mieluiten laadittava yhtenä asiakirjana, joka sisältää kaikki tarvittavat tiedot ja päätelmät. Siinä olisi käsiteltävä kunkin hankkeen yhteydessä suoritettavan ympäristöarvioinnin erityisiä ominaisuuksia.
- Jos jäsenvaltio valitsee yhteen sovitettun menettelyn, hankkeen toteuttaja voi laatia useamman kuin yhden ympäristöselostuksen. Nämä voitaisiin myöhemmin yhdistää yhdeksi asiakirjaksi. Vaihtoehtoisesti niiden sisältö voidaan sovitaa yhteen.

**4.2 Kuuleminen ja kansalaisten osallistuminen**

Yleisön osallistuminen on keskeinen osa YVA-menettelyä, ja se vastaa EU:n kansainvälisiä sitoumuksia, jotka perustuvat Århusin sopimukseen <sup>(1)</sup>. YVA-direktiivissä säädetään sitovista vaatimuksista yleisön osallistumista varten <sup>(2)</sup>. Kuultaessa yleisöä, jota asia koskee, ympäristövaikutusten arviointiselostusta koskevan kuulemisen keston on oltava vähintään 30 päivää <sup>(3)</sup>. Yleisön osallistumisen varmistaminen ympäristöarviointien osalta mahdollistaa kuulemisten tehokkaan järjestämisen kyseessä olevan arvioinnin ominaispiirteiden mukaisesti. Hyvä käytäntö on tiedottaa yleisölle ja saada se mukaan ympäristöarviointimenettelyn alusta alkaen eli scoping-vaiheessa. Tämä koskee myös luontotyyppidirektiivin mukaisia arviointimenettelyjä.

Kun kyseessä on yhteinen menettely, yksittäinen ympäristöselostus on asetettava julkisesti saataville kohtuullisen ajan kuluessa. Yleisölle on annettava tehokkaalla tavalla mahdollisuus osallistua ympäristöä koskevaan päätöksentekoon <sup>(4)</sup>.

Kun kyseessä on yhteen sovitettu menettely, yhteensovittamista varten nimetty viranomainen voi varmistaa, että yleisö saa tietoa ja voi osallistua siten kuin YVA-direktiivin 6 artiklan 3 ja 4 kohdassa ja muissa EU:n säädöksissä, joissa säädetään yleisön kuulemisesta ja osallistumisesta, säädetään, samaan aikaan kun valmistellaan tietoja YVA-direktiivin mukaisesti.

**OHJEET KUULEMISESTA JA YLEISÖN OSALLISTUMISESTA**

- Yleisön osallistumista ja kuulemista olisi suunniteltava sujuvoitettujen ympäristömenettelyjen eri vaiheissa. On suotavaa saada yleisö mukaan varhaisessa scoping-vaiheessa.
- Mikäli suoritettavat arvioinnit edellyttävät useita julkisia kuulemisia, nämä olisi järjestettävä joko yhdessä integroidussa kuulemismenettelyssä tai yhteen sovitettujen menettelyjen kautta.
- Kohtuullisten määräaikaisten asettaminen yleisölle tiedottamiselle ja julkisten kuulemisten suorittamiselle helpottaa ja tehostaa menettelyä sekä toimivaltaisten viranomaisten että hankkeiden toteuttajien kannalta.

**4.3 Päätöksenteko**

Toisin kuin YVA-direktiivissä, luontotyyppidirektiivin 6 artiklan 3 kohdan mukaan asianmukaisen arvioinnin tulokset ovat sitovia hankkeen hyväksynnän kannalta. Tämä tarkoittaa sitä, että toimivaltaiset viranomaiset antavat hyväksyntänsä hankkeelle vasta varmistuttuaan asianmukaisen arvioinnin perusteella siitä, että hanke ei vaikuta haitallisesti kyseisen Natura 2000 -alueen koskemattomuuteen.

Jos hanke edellyttää sekä ympäristövaikutusten arviointia että asianmukaista arviointia, sovelletaan yhteistä tai yhteen sovitettua menettelyä. Kokemus on osoittanut, että sekä ympäristövaikutusten arvioinnin että asianmukaisen arvioinnin kattama yhteinen menettely varmistaa paremman arvioinnin laadun, ja se on suositeltu tapa suorittaa nämä kaksi

<sup>(1)</sup> Sitä edellytetään Yhdistyneiden kansakuntien Euroopan talouskomission yleissopimuksessa tiedon saannista, yleisön osallistumisoi-  
keudesta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa, jäljempänä 'Århusin yleissopimus',  
jonka osapuolia EU ja sen jäsenvaltio ovat.

<sup>(2)</sup> Vesipolitiikan puitedirektiivi ja teollisuuspäästödirektiivi sisältävät myös säännöksiä yleisön osallistumisesta. Jäsenvaltioiden on var-  
mistettava näiden säännösten noudattaminen relevantissa tapauksissa.

<sup>(3)</sup> YVA-direktiivin 6 artiklan 7 kohta, sellaisena kuin se on muutettuna.

<sup>(4)</sup> YVA-direktiivin 6 artikla, sellaisena kuin se on muutettuna.

arviointia. Kun tehdään päätös luvan myöntämisestä tai myöntämättä jättämisestä hankkeelle, joka on arvioitu sekä YVA-direktiivin että luontotyyppidirektiivin 6 artiklan 3 kohdan mukaisesti, päätökseen olisi suotavaa liittää asianmukaiseen arviointiin liittyvät tiedot ja sen on noudatettava asianmukaisen arvioinnin tuloksia (tai luontotyyppidirektiivin 6 artiklan 4 kohdan vaatimuksia, joita sovelletaan erityisissä olosuhteissa <sup>(1)</sup>).

Jos YVA-päätöksessä määrätään toimenpiteistä, joilla pyritään välttämään, ehkäisemään tai vähentämään ja, jos mahdollista, vastapainottamaan merkittävät haitalliset ympäristövaikutukset, sekä menettelyistä kyseisten vaikutusten seuraamiseksi, sujuvoitettujen toimenpiteiden yhteydessä on suositeltavaa sisällyttää tiedot vaihtoehtoisista ratkaisuista, lieventävistä toimenpiteistä sekä tapauksen mukaan Natura 2000 -alueita varten tunnistetuista korvaavista toimenpiteistä.

#### OHJEET PÄÄTÖKSENTEOSTA

- Ympäristövaikutusten arvioinnin ja asianmukaisen arvioinnin yhteisellä menettelyllä varmistetaan parempi laatu, koska siihen liittyy julkinen kuuleminen. Sen vuoksi suositellaan, että tehtäessä päätös luvan myöntämisestä tai myöntämättä jättämisestä hankkeelle, päätöstä täydennetään asianmukaiseen arviointiin liittyvillä tiedoilla ja että se noudattaa kyseisen arvioinnin tuloksia.
- Sujuvoitettujen ympäristöarviointien jälkeen tehtävä päätös voisi myös sisältää tiedot vaihtoehtoisista ratkaisuista, lieventävistä toimenpiteistä sekä tapauksen mukaan Natura 2000 -alueita varten asianmukaisen arvioinnin tai yleisen YVA-selostuksen yhteydessä tunnistetuista korvaavista toimenpiteistä.

<sup>(1)</sup> Luontotyyppidirektiivin 6 artiklan 4 kohdan mukaan mikäli asianmukaisessa arvioinnissa päätellään, että haitallisia vaikutuksia ei voida sulkea pois, lupa voidaan silti myöntää, mikäli noudatetaan tiettyjä tiukkoja edellytyksiä (vaihtoehtoisia ratkaisuja ei ole, hanke on toteutettava erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, korvaavilla toimenpiteillä varmistetaan, että Natura 2000 -verkon yleinen kokonaisuus säilyy yhtenäisenä). Komissiolle on ilmoitettava asiasta ja erityisissä olosuhteissa se antaa asiasta lausunnon.